

Zomer 2014

Het Groene Blad

CONTACTBLAD IVN Veenendaal-Rhenen

Excursie Tiengemeten
Vogelwerkgroep

BELEEF DE NATUUR!

Contactpersonen werkgroepen

excursies

Jannie v.d. Linden
0318 – 522583
excursies@ivnveenendaal-rhenen.nl

mediatheek

Suze Hörchner
0318 – 513613
mediatheek@ivnveenendaal-rhenen.nl

natuurpaden

Jacque Buysse
0318 – 550165
natuurpaden@ivnveenendaal-rhenen.nl

vogelwerkgroep

Lidia den Oudendam
0318 – 515542
lidia.den.oudendam@gmail.com

werkgroep scholen V'daal

Jannie v.d. Linden
0318 – 522583
scholenwg@ivnveenendaal-rhenen.nl

werkgroep scholen Rhenen

Bert Berg
0318 – 472145 of 06-33106173
bberg@hetnet.nl

werkgroep planten

Ina Kok
0318-620845
inakokklosse@hotmail.com

weidevogelbescherming

Roelof de Jong
0317 – 614941
rtdejong@planet.nl

groene blad & internet site

Peter van Krugten
0318 – 510041
pjvankrugten@hetnet.nl

"de Groenlingen"

John Ikkink
0318 – 506521
john.ikkink@ivnveenendaal-rhenen.nl

themamiddagen

Nanda Hendriksen
0318 – 514759
nandahendriksen@gmail.com

NatuurWerkt!

Bert Berg
0318 - 472145 of
06 - 14048655
bberg@hetnet.nl

bomen en openbaar groen

Gerrit van Leeuwen
0318 – 524917
leeuwen115@zonnet.nl

"de Zwammen"

Martijn Stip
0317 – 619935
stip.reijnierse-t@telfort.nl

natuurtuin Diddersgoed

vacant

tuin "Groenhof"

Saskia H.M. Koolen
0318 – 795452
hmkoolen@online.nl

werkgroep PR

Peter van Krugten
0318 – 510041
pr@ivnveenendaal-rhenen.nl

De Groenhof

De Groenhof is het verenigingsgebouw van het IVN Veenendaal-Rhenen. Hier is ook onze mediatheek gevestigd. Locatie: Karel Fabritiusstraat 3, 3904 TG Veenendaal. Email: groenhof@ivnveenendaal-rhenen.nl. Telefoon: 0318 – 589555. Bij geen gehoor: Suze Hörchner, 0318 – 513613.

Openingstijden mediatheek: woensdag 14.00 – 16.00 uur. Tijdens schoolvakanties in juli en augustus gesloten. Email: mediatheek@ivnveenendaal-rhenen.nl.

Hado Groen Techniek
Bos Tuin en Parkmachines
Munnikenweg 155 Veenendaal / Renswoude
www.hadogroentechniek.nl
0318 – 517879 of 511006
Merkdealer van

STIHL	A AMBROGIO ROBOT	VIKING
STIGA	HONDA Power Equipment	

HUIBERS
ELECTRA B.V.
Sinds 1948

Elektrotechniek & Elektrovakzaam

Laan der techniek 3
www.huiberselectra.nl

Veenendaal
Tel.: 0318 – 513245

Het Groene Blad

Van binnen uit

Beste IVN-ers,

Voor u ligt het nieuwe (en prachtig uitgevoerde) nummer van het Groene Blad. Als kersverse voorzitter hier mijn allereerste bijdrage. Bert de Ruiter heeft mij in zijn laatste "Van binnen uit" al kort aan u voorgesteld. Of ik deze afdeling zo goed ken als Bert zegt moet nog maar blijken. Ik doe mijn best, en zal proberen een even grote inzet en enthousiasme aan de dag te leggen als Bert dat in de afgelopen jaren heeft gedaan. Het IVN heeft, mede dank zij die inzet, binnen de Veenendaalse politiek een vaste en zeer gewaardeerde plaats gekregen. Belangrijk voor de subsidieaanvragen voor de komende jaren. En ook omdat het gesprek met de gemeente over voortzetting van de huur van de Groenhof de komende maanden plaats zal hebben. Deze tijd van bezuinigingen en intensiever gebruik van gemeentelijke gebouwen - waartoe de Groenhof ook behoort - zal ook voor het IVN merkbare gevolgen hebben.

Goed opgevangen

Ik ben erg goed opgevangen in het zittende bestuur. Dat zou voor de nog openstaande plaats in het bestuur, na het vertrek van Esther Dijkers, een uitnodiging aan u moeten zijn een stukje bestuurlijke medeverantwoordelijkheid voor het IVN op te pakken. Meldt u aan!

Visie voor de toekomst

Terugkijkend op de afgelopen maanden zie ik vele goede ideeën leven bij de leden. Op de visieavond zijn deze verzameld en het bestuur wil samen met de werkgroepen accenten leggen en keuzes maken die richting geven aan de activiteiten van onze afdeling. Voortzetting van bestaande activiteiten en initiëren van nieuwe, aansluitend op het landelijk beleid. Een levende vereniging! Waar het nieuwe pareltje NatuurWerkt niet mag worden vergeten. Je bent werkloos (geworden) en je wilt wat. Samen werken in de natuur, het maken van nieuwe sociale contacten, stiptheid, allemaal zaken die je sterk maken voor een betere kans op de arbeidsmarkt. En je ontwikkelt aandacht en kennis van de natuur. Inderdaad, NatuurWerkt! Dank aan onze nieuwe werkgroep!

Rondgang maken

Ik kijk uit naar de samenwerking met alle actieve leden. Ik ken er nog te weinig. De komende maanden (maar eerst nog even vakantie vieren) zal ik daarvoor een rondgang maken langs alle werkgroepen van het IVN.

Geniet van uw inzet bij het IVN, geniet van dit nieuwe nummer van het Groene Blad.

We ontmoeten elkaar hopelijk snel.

Nico Bosman

3	Van binnen uit
4	Slenterpaadjes
6	Ambtenaren in actie voor het IVN
8	Uitwisseling met het IVN NW-Overijssel
11	De seizoenen van de plantengroep
12	De natuur op een andere manier
15	Excursie vogelwerkgroep naar Tiengemeten
18	Diddersgoed

COLOFON

Het Groene Blad, het contactblad voor leden en donateurs van IVN Veenendaal-Rhenen verschijnt 4 à 5 maal per jaar. Sluitingsdatum voor kopij voor het themanummer is 4 juli 2014 en voor het herfstnummer 22 september 2014.

REDACTIE:

Peter Beaart
redactie@ivnveenendaal-rhenen.nl

BESTUUR:

VOORZITTER:

Nico Bosman
voorzitter@ivnveenendaal-rhenen.nl

SECRETARIS:

Huub de Kock
secretaris@ivnveenendaal-rhenen.nl

PENNINGMEESTER:

Jan van 't Veer
penningmeester@ivnveenendaal-rhenen.nl

installatiebedrijf
Bouman

- Waarborg installateur voor gas- en watertechnische installaties
- Dakbedekkingen
- Aanleg, onderhoud cv-installaties en gastoestellen
- Rioleringen
- Lood- en zinkwerken
- Installeren van sanitair
- Ventilatie & aircosystemen

Postbus 307, 3900 AH Veenendaal
Bezoekadres: Generatorstraat 9, 3903 LH Veenendaal
Telefoon (0318) 51 00 01, Fax (0318) 54 38 57
info@boumaninstallatie.nl
www.boumaninstallatie.nl

Lid van
UNETO-VNI

FIETSWERELD
DIRK METHORST
VEENENDAAL

Gezond verstand

Fietsen. De conditie voor een lekker leven.

Boslaan 87, tel. 0318-507849 / Patrimoniumlaan 25, 0318-512752 / Veensteg 15, 0318-525660
www.fietswerelddirkmethorst.nl

O

**MEENT &
BOUMAN**

kunst met bloemen
business & at home

davidsplein 11 3905 az veenendaal
0318-510106 info@meent-bouman.nl
www.meent-bouman.nl

DISSEL B.V.
Groothandel in Sanitair & Installatiematerialen

Slenterpaadjes

Langs de waterkant

In de zomer langs de grote rivieren, over de slingerende dijken, na de lente en de bloesemtochten is het daar iedere keer opnieuw genieten. Goed, Veenendaal heeft zijn Bischoop Davids Grift, ofwel de Vaart zoals men hier zegt en Rhenen is wat dat bevoorrecht een heeft zijn eigen Rijn. De uiterwaarden waneer het geen hoog water heeft, zijn betoverend met de zandstrandjes en de mooie flora en fauna. Bij de kribben bloeien de kattenstaarten, die alle mogelijke vlindersoorten verleiden om van haar nectar te komen drinken. Het gezoem van de bijen, vogelgezang in alle soorten en maten.

In de Blauwe Kamer

Met een beetje geluk zie je in De Blauwe Kamer de visarend. In dit natuurgebied voelen de ibissen en de verschillende reigersoorten zich opperbest op hun gemak. Hier zie je ook

Buizerd op paal

de kaardenbollen met hun aparte bloei, die in een ring omhoogt gaat. In de oksels van de bladeren staat altijd een beetje water, waar de insecten zich kunnen laven. Verderop staat de hemelsblauwe cichorei, die alleen een deel van de dag haar bloemen opent. Het blad werd vroeger gebruikt om er blauwe verf mee te bereiden en de wortel diende voor geneeskrachtige zalven en dranken. De plant werd eveneens gebruikt om er een koffie vervangende drank van te maken. Een legende vermeldt dat iedereen die op Sint Jacobsdag, 25 juli, een wilde cichoreiwortel uitgraaft met behulp van een hertengewei of een gouden munt, geluk zal hebben in de liefde en zo sterk zal zijn als een beer. Die persoon is dan ook onkwetsbaar voor steken en kogels en kan alle kettingen verbreken.

Leeuw

De witte dovenetel die vanaf het vroege voorjaar tot de eerste nachtvorst bloeit is in de ogen van de meeste tuiniers onkruid. Misschien omdat het ook een beetje op de brandnetel? De latijnse naam *Lamium* betekent leeuwenmuil, en inderdaad met een beetje fantasie lijken de bloempjes er een beetje op. Als kind plukte je een wit bloempje en zoog dan de honing eruit. Er is nog een gele en een rode dovenetel. Ze worden genoemd in de oude huisapotheken van vroeger.

Een van onze meest bekende kleine stootvogels, in het torenvalkje. Ongeveer zo groot als een duif maar met een kleiner en slanker lichaam. Ze hebben een langere staart en spitsere vleugels. Het mannetje onderscheidt zich van het vrouwtje (wat bijna egaal roestbruin van kleur is) door de blauwgrijze kleur van de staart. Het kenmerkende "bidden" stilstaan in de lucht, met de kop in de wind zien we vaak langs wegen. Ze speuren de bermen af, in de hoop een muis te verschalken, in de stad pikken ze nog al eens een huismus op voor de afwisseling van de menukaart! Nesten bouwen doen ze niet zoveel, meestal huren ze een verlaten kraaiennest, buizerd of eksternest. En mochten er nestkasten speciaal voor ze zijn opgehangen maken ze daar dankbaar gebruik van. Eén legsel van 4 tot 6 eieren per jaar is voldoende om voldoende torenvalken te blijven wat

aantallen aangaat. Bij het Ketelweg je zie ik ze regelmatig, ook dat ze hun jongen daar vliegles geven.

Landgoed Dikkenberg

Bij Kwintelooyen, gepacht door het Utrechts Landschap, van Landgoed De Dikkenberg, zijn de Schotse hooglanders verdwenen. Ze waren erg imposant om te zien en deden hun best om te doen waar ze voor waren ingehuurd! De jonge opgeschoten bomen en struiken af te grazen. De werkgroepen van IVN Veenendaal Rhenen, doen hun best. Maar berken zijn wel prachtige bomen, maar harde groeiers. Bij het water zit een grote kolonie nijlganzen, in het najaar heb ik er wel eens 33 geteld. Ze zijn behoorlijk agressief tegen andere eenden die ze meteen verjagen. Ze werden vroeger Egyptische vosseganzen genoemd. Herrie maken kunnen ze als de beste!

Rond de kamperfoelie

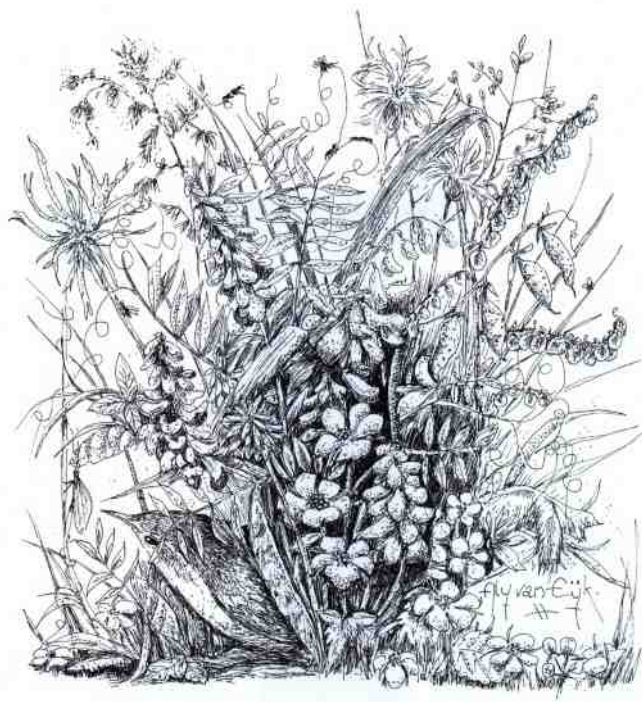
De kamperfoelie bloeit met een zware zoete geur. Tegen de avond gaat hij pas open. Dan ruiken ze ook het sterkst. Ze trekken ook nachtvlinders aan, die met hun lange roltongen de honing eruit slurpen. Bijen breken wel eens in, door aan de onderzijde een gaatje te boren om bij de nectar te komen. Overdag heb ik wel eens een kolibrievlinder er voor zien hangen. Net als een torenvalkje blijven ze stil staan. Later komen de rode bessen aan de kamperfoelie die met haar liaantakken overal omheen slingert. Af en toe lijkt het net of hij eventuele gastheren waar hij door omhoog klimt, wil wurgen. In tuinen wordt de kamperfoelie in gekweekte vorm steeds mee aangeplant.

Kijk en geniet.

Aly van Eijk

Schotse Hooglander

Zomerweelde

Ambtenaren Gemeente Veenendaal in actie voor het IVN

Welkom in de Groenhof

Op een prachtige donderdagmorgen begin maart konden wij maar liefs twintig ambtenaren in de Groenhof verwelkomen. In het kader van hun projectweek waarin zij de handen uit de mouwen gingen steken voor de Veenendaalse gemeenschap, wilden de ambtenaren van de afdeling Beleid en Ontwikkeling graag iets voor het IVN doen. Daar waren wij natuurlijk erg blij mee, want werk is er genoeg in de tuin van de Groenhof en in natuurtuin het Diddersgoed.

In twee groepen aan het werk

Na een kopje koffie en een korte introductie werd de groep in tweeën gesplitst. Een groep kon onder de toeziende ogen van de leden van de werkgroep Groenhofstuin, Jan, Jaque en Arie, flink aan de bak met zagen, timmeren en het slaan van palen rondom de zintuigbakken. Ook de Nectarkroeg werd gerepareerd en het infobord van nieuwe palen voorzien. De andere groep ging mee naar Diddersgoed waar wilgen moesten worden geknot, muurtjes geschoond en maaisel worden afgevoerd. Iedereen had er zin in, mede natuurlijk door het prachtige zonnige weer.

Na de lunch weer naar het gemeentehuis

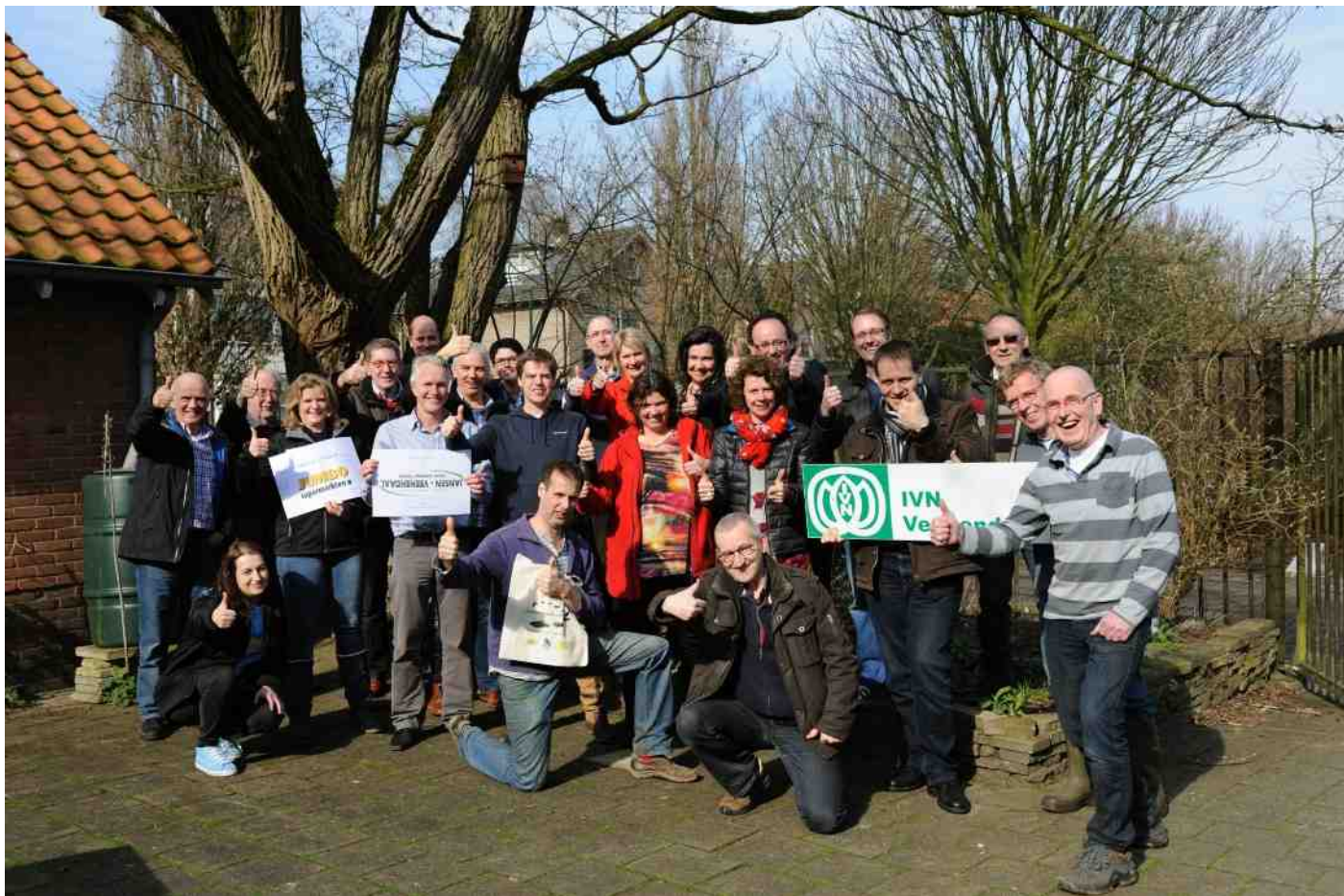
Om twaalf uur was het weer verzamelen op de Groenhof om te genieten van een welverdiende lunch, klaargemaakt door collegae en geheel gesponsord door de Jumbo uit Petenbos. Nadat de groepsfoto was gemaakt was het voor hen weer tijd om het Gemeentehuis op te gaan zoeken. Voor velen toch een beetje met tegenzin, want wat is er fijner om met mooi weer lekker fysiek buiten de handen uit de mouwen te steken voor zo'n goed doel als het IVN.

Gemeente bij deze nog bedankt, wat is er veel werk verzet en wat was het gezellig. Volgend jaar weer. Afgesproken! Oh ja, de werkhandschoenen werden gesponsord door de fa. Jansen van de Nieuweweg.

Bert de Ruiter

Ambtenaren gemeente Veenendaal aan het werk in Diddersgoed

*Rabo Mobiel-
bankieren.*

*Gemakkelijk,
handig en
overal.*

Snel en eenvoudig bankzaken regelen met uw tablet of mobiel.

Thuis of onderweg, er zijn momenten dat u even uw saldo wilt checken, bij- en afschrijvingen wilt bekijken of geld wilt overboeken. Met de Rabo Bankieren app op uw tablet of mobiel kunt u dit snel en overal doen.

Meer weten? Ga naar rabobank.nl/mobielbankieren

Samen sterker

Rabobank

Uitwisselingsdag met het IVN Noordwest Overijssel

Verhuizen betekent vaak afscheid nemen..., maar dat het ook anders kan, bewijzen wel de uitwisselingsdagen, die wij met andere IVN-afdelingen de laatste jaren hebben gehad. Het begon ongeveer 5 jaar geleden toen Roelof de Jong uit Doetinchem naar Rhenen verhuisde. In Doetinchem was Roelof lid van IVN De Oude IJsselstreek en Montferland. Hij vatte het idee op om beide afdelingen met elkaar in contact te brengen. Zodoende hadden we onze eerste uitwisselingsdagen, waar we een dag lang bij elkaar te gast waren om kennis te maken met elkaars activiteiten en de natuur. Verleden jaar mochten wij een groep mensen uit IVN Noordwest-Overijssel verwelkomen, die onze afdeling en onze omgeving leerde kennen. Aanleiding was de verhuizing van Maarten Punt, één van onze leden van het eerste uur. Hij verhuisde een aantal jaren geleden met zijn vrouw Gillie naar Ossenzijl.

Naar de Weerribben

Zaterdag 12 april jl. was het de beurt aan ons om naar De Weerribben (NW-Overijssel) af te reizen. Met een groep van 41 mensen zijn we per bus naar Kalenberg vertrokken. Tijdens de rit naar Kalenberg door de Weerribben krijgen we al een aardig voorproefje van het bijzondere landschap, dat ons te wachten staat. In deze tijd van het jaar is men nog steeds bezig met het opbinden van het gemaaid riet, dat gebruikt wordt voor dakbedekking. Overal zie je activiteiten die hiermee te maken hebben.

Ontstaan van het gebied

In Kalenberg aangekomen worden we in het Dorpshuis door IVN NW Overijssel ontvangen. Als eerste krijgen we een uitvoerige lezing over het gebied. De ontstaansgeschiedenis van het gebied wordt ons uitgelegd. De veenwinning in het gebied dat het typische landschapspatroon heeft opgeleverd van "de weren" en "de ribben". De weren zijn de trekgraten waar het veen uitgebaggerd werd, dat vervolgens op de landstroken (de ribben) ernaast te drogen werd gelegd. In tegenstelling tot de Wieden, het gebied ten zuiden van de Weerribben, waar hele stukken land zijn weggeslagen door te intensieve vervening en nu een plassengebied geworden is, zijn de weren in de Weerribben dichtgegroeid met riet, waar nu riet geteeld wordt voor dakbedekking. Het belang wordt onderstreept, dat het "rietsnijden" van wezenlijk belang is om het landschap te behouden zoals het nu is. Wanneer dit niet meer gedaan zou worden, zou dit landschap zich ontwikkelen tot een veel minder aantrekkelijk moerasbos. Een vergelijking met de heidevelden bij ons in de omgeving, waar "plaggen" of een gecontroleerd heidebrandje op zijn tijd ook noodzakelijk is om dit soort natuur te behouden, is

gauw gemaakt. De Weerribben is een gebied van Staatsbosbeheer, waar commercieel beheer in de vorm van rietteelt noodzakelijk is voor het in stand houden van de natuur, terwijl De Wieden eigendom is van Natuurmonumenten, dat veel meer beheerd wordt als natuurgebied.

Niet alleen voor de natuur maar ook voor de kwaliteit van het riet is het belangrijk dat de waterkwaliteit zo hoog mogelijk is. Op schrale grond groeit het riet langzaam en wordt de structuur van het riet fijner en harder. Niet onder stoelen of banken wordt gestoken, dat het Kalenberger riet de beste kwaliteit heeft, die je je maar kan wensen op je dak. Het water is nu zo schoon dat de otter na jaren van afwezigheid opnieuw is uitgezet.

Fietsen door de Weerribben

Na de lunch worden wij in vier groepen verdeeld. Een prachtige fietstocht door de Weerribben volgt. Wat opvalt is, dat je in één groot aaneengesloten natuurgebied rijdt. Dat is nog eens wat anders dan de verschillende, veel kleiner in omvang zijnde natuurgebieden, waarvan wij het moeten hebben. Gedachten komen op, dat dit doet denken aan de vroegere landschappen van Jac. P. Thijsse, die hij beschreven heeft gedurende zijn wandelingen door Nederland.

Tijdens de fietsrit krijgen we uitleg bij een Tjaskermolen, de kleinste windmolen voor het oppompen van water. Deze molen heeft geen raderen maar is voorzien van een buis waarin een spiraalvormige schroef (de schroef van Archimedes) draait, die het water onder een helling oppompt. Omdat de wieken loodrecht op de as van de schroef bevestigd zijn, staan de wieken noodgedwongen schuin. Deze molens zijn nodig om het waterpeil te regelen. Riet gedijt het beste als het met de voeten in het water staat, maar men wil het peil wat lager hebben als het riet gemaaid moet worden. Ook zien we het veenmos, dat toch altijd een fascinerend plantje blijft als je het verhaal erachter weet.

De eendenkooi

Na de fietstocht krijgen we een rondleiding in eendenkooi De Kloosterkooi. De kooiker met twee charmante Nederlandse Kooikerhondjes geeft een demonstratie over hoe het ambacht in zijn werk gaat. Het publiek heeft wel moeite om de hondjes niet aan te halen, omdat ze "gefocust" moeten blijven op de kooiker. De algemene vorm van een eendenkooi is een rechthoekige plas met op de hoekpunten een lichtgebogen vangpijp. De vorm doet ook wel denken aan het eikapsel van een haai of rog. Met een stel tamme eenden worden de wilde eenden naar de eendenkooi gelokt. Om de eenden in de met rietafgeschermd vangpijp te lokken, lopen de hondjes vóór de rieten matten om de eenden te lokken. Achter de schermen gooit de kooiker wat voer. Voor de tamme eenden fungeren de hondjes als een soort Pavlov-prikkel, waardoor ze weten dat er voer te vinden is. De wilde eenden gaan erachteraan en zijn nieuwsgierig waar het hondje blijft. Volgens de kooiker worden ze geïntrigeerd door de pluimstaart van het hondje. Een andere gedachte is dat het kooikerhondje ook wat heeft van een vos en dat ze willen weten waar het dier blijft.

De pijp uit of juist in...

De vangpijp, waar de wind vandaan komt, wordt gebruikt om de eenden te vangen, omdat de eenden altijd tegen de wind in opstijgen uit het water. Op deze manier vliegen de eenden altijd de vangpijp in, in plaats van eruit. Aan het einde van de vangpijp is de bovenkant afgeschermd met gaas, zodat het daar licht is. Als de eenden willen ontsnappen, zullen ze altijd naar het licht willen vliegen en zo naar het vanghokje vliegen. Het vangen van de eenden wordt hoofdzakelijk gedaan voor onderzoek en om vogels te ringen. Toch wordt erbij gezegd, dat bij de poelier een kooikereend altijd duurder is dan een geschoten eend, omdat ze geen hagel bevat. Trouwens als er eenden afgevangen worden, omdat er te veel zijn, zijn dat altijd Wilde Eenden. Het mooie van dit ambacht is volgens de kooiker, dat met alleen maar natuurlijke middelen een natuurproduct wordt verkregen. Tegenwoordig wordt het in stand houden van de eendenkooi meer gedaan om een eeuwenoud besloten natuurgebied te bewaren, waar een oeroud buitenambacht plaatsvindt, dat aan volgende generaties doorgegeven en verteld kan worden. Spreekwoorden: als "de pijp uitgaan", "achter de schermen werken" en "door de bocht gaan" komen hier vandaan.

Aan het einde van de middag verzamelen wij ons weer voldaan in het Dorpshuis. We kijken terug op een prachtige dag waar we op een enthousiaste en bevlogen wijze uitleg hebben gekregen over een heel mooi natuurgebied.

Tekst : Peter van Krugten

Foto's : Tineke Wouda (zie ook Fotogalerie op website)

De seizoenen van de Plantengroep

Lente

Vanaf begin april start de Plantengroep haar activiteiten. Zodra de zomertijd is ingegaan is het 's avonds lang genoeg licht om weer samen op pad te gaan. Echte voorjaarsbodes zijn de bosanemonen, die onder loofbomen bloeien zolang er nog geen blad aan de boom zit. Als de bomen in het blad komen, krijgen de planten onvoldoende licht en moeten we weer een jaar wachten om ze te zien. In het voorjaar gaan we onder andere naar Elst voor de anemonen en verder naar het Arboretum in Wageningen, naar de stuwwal in Rhenen en ook Kwintelooijen staat op het programma. Ook is het leuk om een fietstocht te maken langs de oude Rijndijk. Dit moet niet te laat op het programma worden gezet, want als de bermen eenmaal gemaaid zijn is er weinig meer te zien.

Zomer

Als alles in volle bloei staat gaan we naar Alterra in Wageningen. Hier is een natuurlijk park aangelegd en het ziet er paars van de orchideeën en geel van de ogentroost. In de Blauwe Kamer vinden we de begroeiing van de uiterwaarden met smeerwortel en kaardenbol. Wij vinden het leuk om uit te zoeken hoe al die planten heten, maar natuurlijk kunnen we ook gewoon genieten van alles wat we tegenkomen.

Herfst

In september wordt het al weer vroeg donker en verplaatsen we de activiteiten naar de middag. We richten onze aandacht meer op de paddenstoelen. Als het weer een beetje meewerkt schieten de zwammen, russula's en boleten de grond uit. Het is best lastig om een beetje thuis te raken in al de verschillende soorten en dan is het prettig om met iemand die er veel van weet mee te lopen. Ook nu bezoeken we weer allerlei locaties rondom Veenendaal en Rhenen.

Winter

Half oktober eindigt het programma van de Plantengroep. We houden onze eigen winterslaap, maar al vroeg in februari starten we traditioneel met een bezoek aan Rhijnauwen in Bunnik. Samen gaan we er met de trein naar toe en bij Rhijnauwen bewonderen we het tapijt van sneeuwkllokjes. Na een lekkere pannenkoek gaan we dan weer naar huis. Verder is er in deze periode aandacht voor knoppen en mossen.

Plantengroep

De plantengroep gaat van maart tot en met oktober op maandag op pad en is bedoeld voor leden en donateurs van het IVN. Je kunt iedere maandag mee, maar je kunt er ook voor kiezen om een enkele keer mee te gaan. Er zijn geen kosten aan verbonden. Wil je op de hoogte blijven van de activiteiten van de Plantengroep, geef dan je emailadres door aan Ina Kok (inakokklosse@hotmail.com). Je krijgt dan regelmatig een mailtje met informatie.

Ina Kok

Herfst (foto: Ale Kok)

Winter (foto: Ale Kok)

De natuur in op een andere manier

De natuur in, dat kan op tal van verschillende manieren. Gewoon een wandeling of fietstocht door bos, hei en langs de mooie weilanden. Je kunt natuurlijk ook gebruik maken van de mooie boekjes die door IVN Veenendaal-Rhenen worden uitgegeven: te koop in de Groenhof of bij het VVV. Zij geven interessante informatie over het gebied waar je komt. Als je daarvan gebruik wilt maken moet je overigens wel opschieten. Ze worden niet meer bijgedrukt en binnenkort komen ze allemaal online. Ga naar onze nieuwe IVN-site en klik op "Op pad", dan zie je de eerste resultaten. In de toekomst staan ze daar allemaal.

Met GPS

Maar er zijn natuurlijk nog vele andere mogelijkheden. Hier wil ik het even hebben over geocaching. Sommigen hebben daar al kennis mee gemaakt tijdens de Nieuwjaars wandeling. Het is eigenlijk een combinatie van wandelen (of fietsen), puzzelen en schat zoeken, en dat met een GPS in je hand (kan een apart apparaatje zijn maar kan ook meestal gedownload worden op je smartphone). Een hele uitdaging dus. Het zijn op maat gemaakte excursies, die je kunt lopen op het moment dat je zelf wilt en waar bovendien ook nog een spannende zoektocht naar een schat aan verboden is. Als je de schat gevonden hebt mag je iets uit de gevonden container meenemen, op voorwaarde dat je er iets anders voor in de plaats stopt. Zo blijft het ook voor volgende vindsters leuk. Op steeds meer plaatsen vind je het. Vaak in mooie natuurgebieden, maar ook gewoon in de stad. Overal zijn mooie wandelingen uitgezet, die je zomaar kunt lopen, nadat je de informatie van internet gehaald hebt.

Geocachetocht planage Willem III

Onze IVN geocache tocht op de Willem III plantage mag zich in een ruime belangstelling verheugen. In anderhalf jaar tijd werd "de schat" meer dan 250 keer gevonden. Als je dan bedenkt dat het meestal groepjes van 2 tot 4 mensen zijn die ernaar op zoek gaan, dan hebben er dus meer dan 700 mensen plezier aan beleefd. Dat men er ook echt enthousiast over was blijkt uit de reacties op de tocht. Zoals: "Wat een prachtig afwisselend gebied en een heerlijke wandeling! Altijd leuk als je onderweg galloways, konikpaarden en damherten tegenkomt. We rijden hier wel eens langs, maar we wisten niet dat dit natuurgebied hier lag. Ook dank voor de historische informatie" of "We hebben genoten van het (grote) wild en de mooie uitzichten. Het was heerlijk rustig vandaag. De locatie van de cache was een verassing" of "Wat is dit een mooi stukje Nederland zeg, hier zo vaak op allerlei manieren voorbij gekomen, maar nooit bezocht. Veel dieren op korte afstand te bewonderen".

Ook op vakantie mogelijk

De tochten worden uitgezet door enthousiastelingen die hun mooie gebiedjes willen delen met anderen. Dat kunnen individuen zijn, maar ook organisaties als het Utrechts Landschap of Staatsbosbeheer. Je vindt ze niet alleen in Nederland, maar over de hele wereld. Dus als je op vakantie bent en je een middagje verveelt: gewoon even een geocache tocht ophalen.

Wat is er nodig om aan al dit moois mee te kunnen doen? Heel eenvoudig een GPS en je moet je registreren bij de geocaching site. Een basislidmaatschap kost niets en is, naar mijn ervaring, ruim voldoende om er veel plezier aan te beleven. Verdere informatie vind je op: <http://www.geocaching.com/guide/>

Veel plezier in de natuur, de komende tijd. Al dan niet met behulp van geocaching.

Jacque Buysse

“Geocache tochten vind je niet alleen in Nederland, maar over de hele wereld. Dus als je op vakantie bent en je verveelt je een middagje: gewoon even een geocache tocht ophalen.”

De paardenbloem

Onze voorouders van heel lang geleden vastten noodgedwongen. In de vroege lente waren de meeste voorraden opgegeten. Overdagige maaltijden waren er zeker bij de gewone man niet meer bij. Die waren dan ook heel blij met de eerste blaadjes van kruiden, groenten struiken en bomen. Deze prille groene blaadjes zorgden voor een betere stofwisseling en hadden een activerende werking.

Kruiden

Zelf heb ik door ondervinding, veel lezen en enkele cursussen veel succes met het gebruik van “kruiden”, uit mijn eigen tuin. De paardenbloem veel voorkomend in en rondom de Weerribben is zo'n veelzijdige plant. In de lente zijn allereerst de rozetten heel goed bruikbaar. Je kan er bv een zakje gekochte sla prima mee oppimpen. Steek een paar rozetjes uit, was deze, snijd ze fijn en meng ze door de sla. Je sla krijgt een pittige smaak en zit gelijk vol vitamine. Ook heel lekker, ongeveer 500 gram rozetten, fijn snijden en net als andijvie (ze behoren allebei tot de chichorei) stampen door de aardappelen met spekkies erbij. Ook heerlijk fijngesnipperde blaadjes door een pannenkoek of omelet. Paardenbloembladeren kun je het beste plukken tussen maart en april, dan hebben ze de nuttigste stoffen. Daarna kun je ze ook nog wel gebruiken, maar zijn ze taai en minder waardevol. De Fransen noemen de plant – pissenlit- (beddenpasser). Dit vanwege de vochtafdrijvende werking. Een handjevol bladeren fijn snijden, in een theepot doen en heet water erover gieten en ongeveer ½ uurtje laten staan. Twee kopjes per dag drinken.

Molsla

Wanneer de zandhoop van de mol op een paardenbloem terecht komt, krijgen de blaadjes geen zonlicht, dus blijven ze bleek. Vandaar dat deze slasoort ook wel molsla wordt genoemd.

Van de steel kun je een huppie maken. Knijp een stukje steel van ongeveer 3 cm, zet deze tussen je lippen en oefenen maar. Je krijgt dan een klagerig geluidje. Ook kun je prachtig paardebloemkrullen maken van de steel. Maak de steel van de bloem tot onderaan met je nagels open, leg deze in een bakje water en je zult zien dat je een prachtige krul krijgt.

De bloem

Je kunt van de bloem een heerlijke siroop of jam maken. Dit gaat als volgt: pluk 365 geopende bloemen (voor elke dag van het jaar een), doe deze samen met twee aan stukken gesneden sinasappels en twee citroenen in 1,5 liter water. Laat ongeveer een ½ uurtje borrelen, eventueel met een takje bloeiende rozemarijn of thijm. Daarna filteren, goed uitdrukken. Kook 1 liter vocht met ½ kg suiker, 10 minuutjes. Giet de siroop in potjes. Voor jam de suiker vervangen door geleisuiker.

Ongeopende bloemknopjes

Deze bloemknopjes zijn een echte delicatessen. Pluk ze heel jong, was ze en bak ze samen met een sjalotje, teentje knoflook en spekjes. Laat dan even 5 min. stoven. Kortom, het fabeltje dat een paardenbloem vergiftig zou zijn is nu toch wel de wereld uit. Vermoedelijk kwam dit door de bittere smaak en de vlekken die de melk veroorzaken. Maar onthoud het spreekwoord “Bitter in de mond, maakt het hart gezond”, en laat u inspireren door bovenstaande recepten.

Suze Hörchner

Bruine Kiekendief

“ Nu snap ik waarom Gert ten Haafte zo enthousiast over dit gebied is ”

EkoPlaza®

Uw biologische supermarkt
in Veenendaal

Ook voor uw glutenvrije -
en dieetproducten.

EkoPlaza,
Pr. Bernhardlaan 1, Tel. 0318-516537

Excursie vogelwerkgroep naar Tiengemeten

Verslag van de excursie van de VWG (vogelwerkgroep) naar Tiengemeten op 25 april 2014

Met 19 personen reden we om kwart voor acht naar het eiland Tiengemeten in het Haringvliet.

Na de overtocht op de veerboot van Natuurmonumenten werden we door onze privé-gids Rob, vogelkenner bij uitstek, opgewacht. Diegenen die geen fiets hadden meegenomen konden bij het bezoekerscentrum hun door Gert al gereserveerde fiets afhalen. Ondertussen vertelde Rob even kort wat het plan was voor die dag: vogels kijken! en vertelde hij welke soorten we zoal konden verwachten. Hij had er duidelijk zin in en wilde geen minuut verliezen.

Op de fiets

Op de fiets eerst richting de oostpunt, maar al snel stopten we om over de plassen uit te kijken. De 6 telescopen die door onze enthousiaste vogelaars waren meegenomen, werden opgesteld: een van ons zag plots een grote vogel neerdalen naar de rietkraag aan de overkant; RAAK, een ZEEAREND!!!! Er was geen wit op de staart te zien, dus legde Rob ons uit dat het om een juveniel exemplaar ging. Hij zat er lekker zijn buik vol te eten. Dit was de eerste voorspelling van datgene wat we volgens Rob konden verwachten, die uitkwam. En zo ging het de hele dag door, heerlijk in het zonnetje, een graad of 18, het kon niet mooier! De meningen of er wel een koffiestop gehouden moest worden waren dan ook verdeeld, maar vogelen maakt ook dorstig, en op het terras was het goed toeven.

Voortreffelijke gids

Een super ervaring was natuurlijk ook het moment dat we door de kijker turend tegelijkertijd zowel een Zomertaling, een Zwartpootruiter en een Steltkluut in beeld hadden. Nu snapte ik wel waarom Gert Ten Haaf zo enthousiast over dit gebied is. Hij was met het voorstel gekomen om eens een excursie naar Tiengemeten te houden, omdat hij daar vorig jaar zo'n geweldige dag had beleefd, eveneens met gids Rob van Natuurmonumenten. Aangezien Gert's enthousiasme erg aanstekelijk werkt leek ons dat een goed idee en was ik blij dat hij de organisatie van deze dag op zich wilde nemen. Voortreffelijk gedaan Gert! We zien uit naar de volgende die het goede voorbeeld van Gert wil volgen en een excursie naar een interessant vogelgebied wil (helpen) organiseren. Natuurlijk ben je als IVN-lid ook welkom bij onze vogelwerkgroep als je nog niets van vogels weet maar ook aangestoken wilt worden door de "vogelkoorts". Maar pas op, het kan verslavend werken en soms tot een dure hobby leiden. Gelukkig kun je ook gebruik maken van de telescoop van de VWG. Voor deze excursie hebben we deels gebruik kunnen maken van ons IVN budget. Het was het geld dubbel en dwars waard.

Wat we gezien hebben

Om iedereen nog even lekker te maken volgt hier de lijst met alle 64 soorten die we op Tiengemeten gezien hebben: Zomertaling, Zeearend, Steltkluut, Kleine Plevier, Wilde eend, Buizerd, Kluut, Bergeend, Tafeleend, Bruine Kiekendief, Oeverloper, Rietgors, Krakeend, Torenavalk, Regenwulp, Rietzanger, Slobeend, Zwarte Stern, Grutto, Kievit, Kuifeend, Visdief, Groenpootruiter, Veldleeuwerik, Wintertaling, Kleine Mantelmeeuw, Lepelaar, Tapuit, Smient, Zilvermeeuw, Tureluur, Kauw, Canadese gans, Aalscholver, Zwarte ruiter, Ekster, Grauwe gans, Kapmeeuw, Scholekster, Zwarte kraai, Brandgans, Nijlgans, Bontbekplevier, Grasmus, Ringmus, Fazant, Fitis, Postduif, Huismus, Watersnip, Tjiftjaf, Winterkoning, Spreeuw, Witte Kwikstaart, Houtduif, Meerkoet, Merel, Putter, Holenduif, Zwartkop, Middelste Zaagbek, Blauwe reiger, Fuut, Boerenwaluw.

Lidia den Oudendammer, coördinator VWG

Veldleeuwerik

Brandganzen

Varkenskwasten

Activiteiten(van 21 mei t/m 30 september)
Voor informatie over deze activiteiten: <https://www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen/activiteiten>

Zo 25 mei – 15:00 uur	Natuurtuin Diddersgoed
Di 3 juni – 19:00 uur	Blauwe Hel
Zo 8 juni – 15:00 uur	Natuurtuin Diddersgoed
Di 10 juni – 19:00 uur	Blauwe Hel
Zat 21 juni – 10:00 uur	Nationale IVN “slootjesdag”
Zo 29 juni – 15:00 uur	Natuurtuin Diddersgoed
Di 15 juli – 19:30 uur	Kasteelpark Renswoude
Zat 19 juli – 10:00 uur	Fietstocht “Neder- en Oude Rijn”
Zat 26 juli – 14:00 uur	Kwintelooijen - vlinders
Zo 27 juli – 15:00 uur	Natuurtuin Diddersgoed
Woe 13 aug – 14:00 uur	Kasteelpark Renswoude
Woe 20 aug – 13:30 uur	Kwintelooijen – ouder & kind
Zat 30 aug – 10:00 uur	Fietstocht “Neder- en Oude Rijn”
Zo 31 aug – 15:00 uur	Natuurtuin Diddersgoed
Vrij 19 sept – 19:00 uur	Burlen van Edelherten
Zat 20 sept – 09:30 uur	Elsterberg
Do 25 sept – 19:00 uur	Burlen van Edelherten
Zat 27 sept – 14:00 uur	Prattenburg - paddenstoelen

Het is, op het moment dat ik dit stukje schrijf, alweer volop voorjaar en voor mij is dat een tijd van tuinieren en klussen. Lijke verf hier en een lijke verf daar. Heb ik een nieuwe kwast nodig, dan koop ik die gewoon zonder op herkomst of materiaal te letten. Totdat ik een artikel in de nieuwsbrief van "Varkens in Nood" en "Dier en Recht" las. Een schokkend artikel waar ik jullie graag even op wil attenderen.

Schokkende beelden

In een reportage van de Keuringsdienst van Waarde was te zien hoe varkens in China op een walgelijke manier worden geslacht. De varkens worden levend met een poot aan een metalen haak gehangen, opengesneden en -vaak levend- in een gloeiendheet waterbad gegooid, waarna de haren worden uitgetrokken. Het gaat om speciaal langharige varkens waarvan de haren worden gebruikt voor verfkwasten die ook in Nederland worden verkocht. Naar aanleiding van deze schokkende beelden en de vele reacties daarop besloten “Varkens in Nood” en “Dier en Recht” om deze misstanden aan te kaarten bij een groot aantal winkels waar verfkwasten verkocht worden. Bij Ikea worden geen kwasten van varkenshaar verkocht en Hema heeft toegezegd nog deze maand e.e.a. in China te gaan onderzoeken.

Dierenleed

Varkens in Nood is bezig actie te ondernemen en zelf heb ik ontdekt dat je bij de Gamma, behalve kwasten van varkenshaar ook een hele serie prima synthetische kwasten kunt kopen. China neemt het niet zo nauw met het dierenwelzijn. Recentelijk was er ook al het schandaal met de angorakonijnen en we kennen allemaal de gruwelverhalen van de galberen. Koop s.v.p. geen varkensharen kwasten meer, want er kleeft een wereld aan dierenleed aan!

Cokkie Gadella

VAN BAAREN
DIERVOEDERS

*Heeft alles
voor uw huisdieren!*

Cuneraweg 385 Rhenen Tel. 0318 - 52 17 90

H. HARDEMAN B.V.

Webshop

AL UW BOUW- EN IJZERMATERIALEN EENVOUDIG DIGITAAL BESTELLEN WANKNEE HET U UITKOMT.

Bij en Tuin • Beton • Leienblokken • Vier hoekig dakpannen • Vier hoekige kantwanden • Vierhoekse funderingen	Verbouw en Nieuwbouw • Raamprofielen / Luchtgaten • Zandvullingstrappen • Stalen spanten • Kunststof gordelrollen • Trappengedragten • Heip- en plaatmateriaal • Schutbewerkingen
Dak en Gevel • Damwand gevelplaten • Gullyplaten (dak en exterieur) • Plaatvloer gevelplaten • Sandwichpanelen • Dakoprichtingsplaten • Kantoor kabinets • Stalen vloerplaten • Lichtbakken als Scheepslampen • Grizen	Staalproducten (2 m, 3 m en 6 m) • I-beams • Roeststaalbeams • Kruisprofielen • H, I, L, T, en T-profielen • Plaatstal • Speciaal staal voor bestellingen

- + Deskundige adviseurs direct aan de lijn
- + Levering vooal binnen 24 uur
- + Geen bezorgkosten boven € 200,00 (excl. BTW)
- + Levering met zelflossende vrachtwagens

[**www.hardeman.nl/webshop**](http://www.hardeman.nl/webshop)

• GROOTHANDELSPRUIZEN
 • 10.000 ARTIKELN OP VOORRAAD

H. Hardeman bv
Postbus 376
3500 XJ Vianenstraat

Gemeentestraat 27a
Industriegebied "Nieuwekamp"
Vianenstraat

Tel.: (0)181/ 52 17 00
Fax: (0)181/ 52 04 18
info@hardeman.nl

Zuurkool-emmentalersnack

Ingrediënten voor 4 stuks:

1 ui, in halve ringen, 1 eetlepel olijfolie, 100 gram zuurkool, goed uitgeknepen, witte wijn of sherry, 1 eetlepel honing, 1 eetlepel mosterd, 50 gram emmentaler kaas, geraspt (eventueel een andere kaas), zout en peper, 4 plakjes bladerdeeg, 1 losgeklopte eidooier.

Bereiding:

1 Bak de ui zacht in de olie. Voeg na 5 minuten de zuurkool toe met een scheutje witte wijn of sherry en laat dit 10 minuten op een laag vuur smoren met de deksel op de pan. Let op aanbakken.

2. Roer de honing en de mosterd erdoor en haal de pan van het vuur. Meng de geraspte kaas erdoor en maak op smaak af met peper en zout.

3 Verwarm de oven voor op 225 °C.

4 Verdeel de enigszins afgekoelde vulling over 4 plakjes bladerdeeg (van te voren uit de vriezer halen) en vouw ze dicht tot langwerpige pakketjes in de vorm van een saucijzenbroodjes. Plak de randjes goed dicht met een beetje water en bestrijk de snack eventueel met wat eigeel (voor de glans)

5 Leg de broodjes op een met bakpapier bekleed bakblik en bak de snacks in 15 tot 20 minuten goudbruin en krokant. Serveer warm of koud.

Wijntip Piedra Luenga Fino

Cokkie Gadella

Ambtenaren in actie voor het IVN

Diddersgoed

Heeft u al eens een bezoek gebracht aan onze natuurtuin Diddersgoed? Beslist doen. Verwacht dan niet een prachtig aangelegde tuin met perken vol bloeiende planten. Nee dat is er niet. Maar wel een natuurtuin waar op een betrekkelijk klein gebied een grote variatie aan planten en dieren te zien is. Deze biodiversiteit is ontstaan door het aanleggen en tot ontwikkeling laten komen van verschillende natuurlijke gedeelten. Zo is er een klein bosgedeelte net naast de ingang. Diverse planten uit stinse milieus waaronder longkruid en aronskelk hebben hier hun plekje gevonden en sijsjes, vinken en putters zijn hier kind aan huis vanwege de zaden uit de elzenpropfen.

Leven in de poel

Al vroeg in de lente zorgen kikkers en padden voor een enorme massa aan kikkerdril in de poel die in het rietveld is gegraven. Dit is ook de plaats waar meerkoet, waterhoen en de kleine karekiet hun jongen groot brengen. Mooi is hier het verlandingsproces te zien dat wij tegen proberen te houden door in de winterperiode het riet te maaien en af te voeren. Het schrale natte grasland dat net naast de poel is gelegen is in het voorjaar het juweeltje van de tuin. Honderden rietorchissen staan dan te pronken en ook andere zeldzame planten die dit biotoop zo eigen is laten zich dan even zien, zoals de prachtig geel bloeiende ratelaar. Op de rotsmuur, opgebouwd uit brokken puin, hebben diverse kalk minnende planten zich ontwikkeld, zoals primula's en rode ooievaarsbek. Voor wilde bijen en hommels, maar ook voor padden, kikkers en salamanders is het een mooie schuil- en overwinteringsplaats.

Vlechtheg

Sinds een jaar is in Diddersgoed een echte vlechtheg van meidoorn te bewonderen. Een oud cultuurelement dat tegenwoordig bijna geheel uit het landschap is verdwenen. Ons IVN-lid Francis van de Linden heeft zich dit oude ambacht weer eigen gemaakt en samen met John Ikking deze vlechtheg in de tuin gerealiseerd. Een aanrader om eens te bekijken. Natuurlijk vergt de tuin heel veel onderhoud. Wekelijks moet het in de zomermaanden bijgehouden worden. Dan wordt er iedere donderdagavond van 19.00 uur tot 21.00 uur gemaaid, moeten er brandnetels uitgetrokken worden, de rotsmuur opgeschoond en worden de paden en trapjes onderhouden. In de wintermaanden komt dan het grote onderhoud. Wilgen knotten, riet maaien en alles netjes afvoeren. Dit wordt allemaal netjes geregeld door Bert Budding die al vanaf het begin, ruim twintig jaar geleden, de tuin beheert. Verdere vernieuwingen.

Bijen en andere insecten

Op dit ogenblik is onze imker de heer Sweichman met zijn zoon bezig een goed onderkomen te maken voor zijn bijen. Zijn bijenkasten met zijn uitleg erbij vormen al jaren een belangrijk onderdeel van de natuurlessen die de schoolwerkgroep geeft aan honderden basisschoolleerlingen per jaar. Daarnaast wordt er heftig gebouwd aan een groot insectenhotel. Ook de stenenbak bij de ingang wordt nu goed aangepakt en het is de bedoeling om dit jaar nog het infobord aan de ingang te vervangen. U ziet, genoeg te doen. Wilt u ook graag af en toe de handen uit de mouwen steken in deze natuurtuin, mail even naar deruiterbert@gmail.com. Wij verwelkomen u graag in ons team.

Team Diddersgoed: Bert Budding, Henk Korver, Jaque Buysse, Nico van Druten, Gerrit van Leeuwen, Bert de Ruiter

Diddersgoed (foto: Tineke Wouda)

Welkom nieuwe leden en donateurs

Hieronder zijn de nieuwe leden en donateurs van de afgelopen maanden vermeld. Hartelijk welkom bij de vereniging. Tot ziens bij één van de activiteiten.

Ria van den Heuvel

Henk Bosch

Maartje Postmus

An van den Broek

Piet Drost

Theo Dopper

Olga Hitters

Anette Wouda

Anne Marie van Haastert

Monique Lenoire

School – Het Visnet

School – De Springplank

BSO – Stg. Kinderopvang Rhenen

School – De Grondtoon – Hfdg.

Rhenen

Rhenen

Elst Ut

Kesteren

Veenendaal

Amerongen

Rhenen

Rhenen

Veenendaal

Veenendaal

Elst Ut

Rhenen

Rhenen

Veenendaal

Lid of donateur worden

U kunt het werk van de IVN-afdeling Veenendaal - Rhenen steunen door lid of donateur te worden. Als lid of donateur bent u van harte welkom bij onze activiteiten.

Als lid ontvangt u naast het Groene Blad, dat minimaal 4 keer per jaar verschijnt, ook het kwartaalblad "Mens en Natuur" van de landelijke IVN vereniging. Donateurs ontvangen alleen het Groene Blad.

Leden betalen € 20,- per jaar

Donateurs minimaal € 15,- per jaar

Aanmelding:

met volledige adresgegevens, telefoonnummer en uw e-mail adres.

Opzegging: vóór 1 december.

Adreswijziging: zo spoedig mogelijk

Aanmelding, opzegging en adreswijziging via de website www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen, klik op de knop "Steun", vul het betreffende formulier in, kies de afdeling Veenendaal-Rhenen en verstuur het ingevulde formulier via de site.

computerkringloop*middennederland.nl*
ze hands computer(web)shop

Voor een betrouwbare, betaalbare gebruikte computer: www.ckmn.nl

- *alleen kwalitatieve, snelle en courante systemen*
- *TFT monitoren, printers, complete systemen*
- *bij u in de buurt*
- *ook voor (gebruikte) onderdelen en reparatie*

Standaardruiter 21-11, 3905 PT Veenendaal (na afspraak) - 06 1054 7956

(ga naar Gildetrom 2, gebouw 11 ligt achter de carwash)

INDIEN ONBESTELBAAR:
WILLEM BARENTZSTRAAT 17
3902 DE VEENENDAAL

